

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De dolore ac detestatione peccatorum. Cap. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

form. ho-
nest. vite
col. r.

titudine, in vnione illius amoris, quo ego amator tuus, fragilitati tua condescendens, ea tibi procuro, vt per ea dicas aternam prosperitatem cogitando sperare. Aduersa verò suscipias, in vnione illius amoris, quo ex affectu paterna fidelitate, ea tibi immitto, ad preparandum tibi pro his aeternum bonum Quocirca vti monet S. Bernardus: Sit tibi Iesus, semper in corde, & nunquam imago crucifixi ab animo tuo recedat. Hic tibi sit cibus & potus, dulcedo & consolatio tua, mel tuum, & desiderium tuum, lectio tua, & meditatio tua, oratio & contemplatio tua, vita, mors, & resurrectio tua. Quotopere etiam placeat Christo Domino deuotio erga Passionem eius, & compassio, ac imitatio passionis illius, sic docuit ipsemet B. Angelam de Fulgino in eius vita c. 6. numer. 102. audiuit enim à Christo Domino Crucifixo has benedictiones super deuotis ad suam Passionem, & super imitantibus ipsam, & super sibi compatiemibus, ingeminantem & dicentem: Benedicti vos à Patre meo, qui mihi compassi, & mecum similiter contribulati, & viam meam secuti, solas vestras in meo sanguine lauare meruistis. Benedicti qui mihi pro vobis Crucifixo, & immensis doloribus afflicto, vt ab immensis & aeternis penis pro vobis satisfacerem, & vos redimerem, mihi compati, & mecum paupertatem, dolorem & despectum pro vobis ipsis compatiendo, digni inueni estis. Benedicti qui meae passionis, quae est miraculum omnium seculorum, salus & vita perditorum, solum refugium peccatorum, memores & deuoti & compatiemtes eritis, quoniam verè & regni, & gloria, & resurrectionis, quae post ipsam acquisiui, eritis participes mecum, & coharedes in secula seculorum. Benedicti vos à Patre meo, & Spiritu sancto, & verè benedicti benedictione, quam dabo in extremo iudicio, quia me in mea propria venientem, sicut mei persecutores non repulistis, sed me desolatum in cordis hospitio per compassionem, hospitium recipere voluistis: qui mihi in cruce nudo existenti, famelicenti, sitienti, infirmo, clausi affixo, & morienti compati, & consocij mei esse voluistis, in hoc verè opera misericordiae compleuistis. Ideo audietis in illa terribili hora: Venite benedicti Patris mei, percipite regnum quod &c. Esuriui enim in cruce, & saltem per compassionem dedistis mihi manducare &c. O vos verè beati, & omnino benedicti: & si in cruce pro meis crucifixoribus & tortoribus cum lacrymis & fletu rogauit Patrem meum, & excusauit dicens: Pater dimitte illis, quia nesciunt quid faciunt, quid pro vobis, qui mihi compassi, deuoti, & consocij fuistis, dicturus sum, cum non in cruce, sed in gloria felicissimus orbem iudicabo.

64. Ad hoc caput referendus, pius aspectus sacrarum imaginum, Christi patientis mysteria representantium. Nominatim autem, visa Christi crucifixi imagine, iuxta instructionem ab eo datam S. Gertrudi, sic honorari potest: Cum homo dirigit se ad crucifixum, estimet in corde suo Dominum Iesum blandà voce dicentem: Ecce quomodo causa tui amoris, pependi in cruce, nudus & despectus, & toto corpore vulneratus, nec non per singula membra dislentus. Et iam tali dolore caritatis afficitur cor meum erga te, quod si salutis tua expediret, & aliter saluari

l. 1. c. 41.
pag. 113.
infin. diu.
piet.

non posses, iam pro te solo, vellem omnia tolerare, quamquam estimare posses me tolerasse pro toto mundo. Vnde per talem meditationem, excitet homo cor suum ad gratitudinem. Cum B. Angela de Fulgino quareret à Deo, quid posset facere, per quod ei plus placeret, ipse pro sua pietate apparuit & pluries dormienti & vigilanti, crucifixus in cruce, & dicebat ei, vt respiceret in plagas suas, & mirabili modo ostendebat ei, quomodo omnia sustinuerat pro illa: & dicebat ei: Quid ergo potes facere pro me quod sufficiat? Ita scriptum est in eius Vita c. 1. nu. 23. edita ab accuratissimo scriptore, nostro R. P. Ioanne Bollando, aliàs cap. 10. Passi 10. antiq. edit. Et alia vice c. 6. num. 190. Christus D. crucifixus ei apparens dixit: Quicumque vult inuenire gratiam, non leuet oculos à cruce, siue concedam, siue permittam eum in tristitia vel laetitia esse vel viuere.

CAPVT SEPTIMUM.

De dolore ac detestatione peccatorum.

Alter affectus, qui cum gustu Dei frequentari potest, & nostro fructu, est dolor de peccatis propriis & alienis. Qui etsi omnibus necessarius est, magis tamen Religiosis, quia status eorum est status penitentia, vt docet S. Thomas. Ided S. Ioannes Climacus gr. 22. Monachum appellat, iugem excessum mentis, ac merorem vite: praesertim ob peccata propria & aliena, quorum memoriam perpetuam, ibidem ait esse, humilitatis opificem.

Et quidem de propriis magis esse nobis curge debet, qui nobis ex recto caritatis ordine prius quam aliis succurrere debemus. Nam, vt ait S. Chrysostomus, in peccatis si doleamus, & contristemur, peccati magnitudinem minimimus, & quod erat magnum, reddimus paruum, sapè verè & funditus ipsum deleamus. Alteram huius fletus vtilitatem adfert S. Basilius, ponderans illa verba: Conuertisti in planctum meum in gaudium mihi: Non cuiuslibet animae gaudium à Deo ingignitur, sed ei, quae peccatum suum vehementi luctu & assidua lamentatione plorauerit: veluti si seipsum mortuum lageat, qui sane fletus postremò in gaudium reuertitur. Tertiam huius luctus vtilitatem commemorat S. Chrysostomus: Peccata nostra in memoria retinere debemus, (& de flecte) non enim solum illa, istiusmodi extinguimus, sed fit, vt inde aduersus omnes homines mitiores efficiamur, & Deo cum maiore benevolentia inseruiamus, ineffabilem eius humanitatem ex istiusmodi memoria percipientes.

Sed si quis diuinitus certò sciret sibi esse commissa peccata, deberet ne etiam illa post hanc à Deo immediatè acceptam notitiam deslere? Respondeo, deberet. Oportet, inquit S. Chrysostomus, recordari nos priora delicta, etiam ea pro quibus veniam consecuti sumus: vt inuenientes, quod ingentem molem debiti nobis remisit Deus, & amplius eum diligere possimus, & verecundiam pudoremq; concipere, atque

de alienis, qui veraciter plangit sua peccata. Sanum membrum in corpore positum, si languentibus ceteris non auxiliatur, nonne superuacue locum suum occupat? si & fideles qui in Ecclesia corpore constituti, si peccantes fratres agnoscant, otiose viuunt, si non flendo aut compatiendo de delinquentium perditione non doleant. Sic Mediator noster, super perituram ciuitatem lacrymatus est, quae eò magis plangenda erat, quod se minime flebilem agnoscebat. Quotquot igitur caritatis succensi sunt face, proximorum tanquam propria desent scelera. Nemo tamen dignè plangit aliena qui voluntariè delinquendo negligit sua. Desinat peccare ex proposito, qui erratibus vult condolare alienis. Nullus quamuis sanctus, quamuis perfectus & iustus, propria cesset flere delicta, tamen si cum dolore maximo ac compassione ardore plangat aliena. Et S. Augustinus: Geminus plerumq; in peccatis fratrum nostrorum, & vim patimur, & torquemur animo. Quem morem etiam Moyses habuit, & ob eum ait S. Chrylостomus, illum fuisse euectum à Deo ad thronum publici dominatus. Hinc S. Chrylостomus inquit: Qui pro alienis peccatis dolet, apostolica pra se fert viscera, & beatum illum imitatur, dicentem: Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis offenditur, & ego non vror? Quis non irascatur, inquit S. Augustinus, videns homines seculo verbis & non factis renuntiantes: quis est, qui non irascatur, videns fratres insidiantes fratribus, fidem non seruantes, osculo, quod in seipsum Sacramentis Dei: & quis enumeret omnia, quibus irascitur corpus Christi, quod intus viuunt in Spiritu Christi, quod gemit tanquam granum inter paleas? Vix enim apparent isti qui sic gemunt, qui sic irascuntur (vitiis aliorum, non personis) quomodo vix apparent grana, quando area trituratur. In his ergo non apparentibus & gementibus irascitur qui dicit alio loco: Zelus domus tuae comedit me. Dicit & alibi, quando quidem videt multos malefacientes: Tedium detinuit me, à peccatoribus derelinquentibus legem tuam. Dicit & alio loco: Vidi insensatos, & tabescebam. Vix scire pium luctum Sanctorum? inquit S. Chromatius Aquileiensis Episcopus, (appellatus à S. Hieronymo, sanctissimus & doctissimus) audi dictum de Samuele Propheta, quia vsq; ad diem mortis eius, luxerit Regem Saulem. Hieremias quoque cum populi peccata steter, ita ait: Vt flumina aquarum transferunt oculos mei, super contritionem plebis meae. Et iterum: Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum? & plorabo hanc legem die ac nocte. Daniel etiam graui luctu pro populi peccatis afficitur, secundum quae ipse testatur dicens: Et eram, inquit, lugens tribus hebdomadis dierum, panem non manducans & vinum non bibens. Sanctus quoque Apostolus quosdam Corinthiorum luctu simili deslet, dicendo: Et veniam ad vos, vt lugeam multos ex his, qui ante peccauerunt, & non egerunt penitentiam in immunditia quam gesserunt, & fornicatione. Huiusmodi ergo luctum Dominus perpetui gaudij consolatione compensat, secundum quod Esaias retulit, dicens: Date his qui lugent Sion gloriam pro cinere, vntionem leuita lugentibus, pro spiritu mæsticiae, amictum gloriae. Quocirca Deus Pater dixit S. Catharinae Se-

nelis: Rationabiliter vos electi mei statis in amaro dolore cordis, propter offensas, quas iugiter ab homine recipio, & ex compassione suae damnae ignoantia, cum qua me grauius offendit, in detrimentum, immò in damnationem anime suae. Hoc enim à vobis accepto gratanter, & ita volo vos agere, B. Angela de Fulgino ante mortem dans monita suis spiritualibus filiis per modum testamenti. c. 23. vitæ nu. 257. dixit: Dico vobis, quod plus recepit anima mea de Deo quando ploravi peccata proximi, quam mea. Et mundus trusus de hoc quod dico, quod homo posset plorare peccata proximi sicut sua, vel plus quam sua, quia videtur esse contra naturam. Sed caritas quae hoc facit, non est de hoc mundo. Tales pro aliorum calamitatibus lacrymae, præcipue Sacerdotes decet. Ideò monet S. Propheta Ioel: Plangite Sa-

Ioel. 1. 13.

cerdotes, plulate ministri altaris. Hic de alienis peccatis dolor, etiam in Sancto Ignatio nostro, nondum Sacerdote, viguit. Hinc factum est, vt cum Barcinone literis dans operam noctu oraret in domo Ioannis Paschalis, splendore caelesti prodeunte à facie, cubiculum quae illustrante, eleuaretur ad quinque cubitos à terrâ, & hæc verba ingemaret: O Domine, cor meum d dilecti mi, d si te homines cognoscerent, nunquam peccarent: vt iurati testes asserunt in Processu Barcinonensi & Minorellano. Hunc iniuratus primus eius focus P. Petrus Faber, vt est in eius Vita, habebat continentem tristitiam animi, quâ tangebatur pro peccatoribus derelinquentibus legem Dei. Plenum enim habebat cor illo Spiritu Dauidis, qui dicebat: Vidi preuaricantes, & tabescebam. Hac est persecutio, inquit, S. Augustinus, quam patiuntur omnes, qui volunt in Christo pie viuere, secundum apostolicam veram mordacemq; sententiam. Quid enim hic magis persequitur vitam bonorum, quam vita iniquorum, non cum cogit imitari quod displicet, sed cum cogit dolere quod viuere. Quoniam coram pio viuens impiè, etsi non obligat consentientem, cruciat sentientem.

70.

Vit. Ital.

pag. 17.

procell.

pro Can.

noniz.

l. 2. c. 13.

Pf. 118.

se. ep. 141.

Porro hi affectus doloris ob aliena peccata, potissimum tunc frequentandi sunt ex Dei dilectione, dum audimus aliquod peccatum mortale commissum ab aliquo, siue in confessione Sacramentali, siue extra illam. Ideò B. Clara de Monte Falco, vt scribit in eius Vita Baptista Pergilius: Cum audiret aliquem in peccato mortali existentem, subito ad Christum in cruce pendentem conuersa, flebat inconsolabiliter, & è profundo cordis suspirans dicebat: Ergone perditum est pro hac anima, quicquid pro ea tolerauit meus Dominus? Et non valens id ferre, prosternerat se in terram, & pro illius conuersione peccatoris orabat. Deinde dolendi ab aliena peccata, ampla commoditas est & occasio, cum iter facimus, vel domo eximus. Potest autem suppeditare copiosam materiam simili affectuum deplorandus status orbis terrarum, multò maiore ex parte, Dei cognitione carens, & innumeris repletus sceleribus, ob quae de illo merito etiam nunc dicere possumus, quod olim

71.

p. 4.

fin.

olim scripserat S. Bernardus ad Eugenium Pa-
pam: *Leua oculos considerationis tue. & vide regiones,*
si non sunt magis sicca ad ignem quam alba ad messem.
Quam multa, quas putaueras fruges, diligenter inspe-
ras, vepres potius apparebunt? Imò ne vepres quidem
annosa, & veterosa arbores sunt, sed non fructiferae,
nisi forte glandium aut siliquarum, quas porci man-
ducant. Alia enim in quatuor amplissimis Imperi-
is, videlicet Turcico Perfico, Tartarico, & Si-
nensis, cæcitate Machometanâ, vel Ethnicâ la-
borat. Et regiones in eâ nonnullæ, etsi fidem
Christi colant, tamen comparatæ aliis, sunt in-
feratæ guttæ aque, oceano collatæ vti benè pon-
detant Thomas à Iesu pius & doctus vir in sti-
mulo Missionum.

Africa, olim Christi cultu illustris, & quæ in-
ter alia complectitur Barbariam, Numidiam,
Libyam, Nigritarum regionem, & magnam
Turcici Imperij partem, versus Ægyptum, &
Mauritaniam, item Æthiopiâ interiorem, &
Presbyteri Ioannis vastissimum Imperiû quod
inter vtrumque Tropicum à mari rubro ad
Æthiopicum ferè Oceanum pertingit, aut Ma-
hometanis, aut Ethnicis, aut Schismaticorum
erroribus scaturit maximâ ex parte, & Christi fi-
dei aduerfatur.

America quoque maiore ex parte fide verâ
defuit. Sunt enim plurimæ Prouinciæ in
Orientali & Occidentali Indiâ, sine Euangelij
luce, & quidem Prouinciæ amplæ, vltra fretum
Magollanicum, in maxima terræ spatia diffusæ,
vltra Peruanum Regnum atque ad vtrasque
ripas magni fluminis Maragnon, mille circiter
Leucas longi. Præterea campestris quæ adia-
cent nono regno Gratanensi, mille sunt circiter
Leucarum. Ibidem est Regio amplissimis Indo-
rum ciuitatibus celebris, Laguana dicta, maxi-
mus idem tractus terræ, quem appellant Flori-
dam, & nouus Mexicus, & trecentæ Insulæ,
quas vocant Lucaias, quarum aliquæ Italiâ
magnitudine superant, ex quibus tantum duo-
decim parent Regi Hispaniæ. Præter has sunt
vndecim millia Insularum Philippinarum, qua-
rum aliquæ tota Hispania sunt maiores, & qua-
rum vix triginta parent Hispanis. Vt nihil di-
cam de Regno Tibeti, & aliis ante annos pau-
cos repertis à Patribus Societatis nostræ.

Europæ verò quàm magna pars sine Dei co-
gnitione verâ vivit. Anglia, Scotia, Suetia, Da-
nia, magna Germaniæ, Poloniæ, Lithuaniam,
Russiæ, Sclauoniæ pars, vel hæresi vel schi-
mate infecta. Catholica verò regna, vt & reli-
qua omnia, tot peccatis coinquinata scimus, vt
omnem ferè lætitiæ materiem obscurent, quæ
ex bonis pauciorum operibus percipi possit.
Deplorabat sui temporis in Ecclesiâ statum B.
Laurentius Iustinianus, copiosissimè describens
sanctitatem primitiue Ecclesiæ, & postea ma-
gnam in deterius mutationem in tractatu de
compunctione & complacitu Christiana per-

fectionis, in quo inter alia hæc habet, etiam no-
stro huic temporis, non meliori, valdè conue-
nientia: *Orat assidue Ecclesia, si quo modo ad præteri-*
tum in presenti se possit reformare decorem, quam-
quàm in sua penè supplicatione deficiat, impossibile ar-
bitrans, se posse esse quod fuerat. Nec ab re agnoscens
propheticum illud in se esse completum: Omnes declina-
uerunt, simul inutiles facti sunt, non est qui faciat bo-
num, non est vsque ad vnum. Declinauerunt prorsus
omnes Ecclesiæ status. Scelera vigent, nedum in infe-
rioribus, verum & in mediocribus & sublimioribus
membris, adeò, vt confusa videantur vniuersa, vt à
plantâ pedis vsque ad verticem capitis, in hoc corpore,
spiritualis non appareat sanitas. Attende (oro) diligen-
ter in turbis populorum, & in singularibus plebibus,
quàm rari in eis sint, qui diuina mandata custodiant,
Ecclesiæ sanctiones seruent, contenti sint propriis, aliena
non rapiant. Vndique adulteria perpetrantur, sunt
stupra, sacrilegia, homicidia, rapina, furta, deceptiones,
& horum similia. Quid de his memorem? cum diuinum
nomini reuerentia, sic omnino neglecta esse videatur, vt
Sanctus existimetur, qui Deum, Sanctos, Cælestesq;
non blasphemet Curiam; superabundant prorsus in ore
hominum mendacia, periuria, iuramenta, detractiones,
vaniloquia, impudicæq; verba. Gemit mater Ecclesia
perditionem istorum, & veluti proprios deplorat filios.
Estq; mæror Ecclesiæ vehemens (pergit col. 10.) cum
tam innumerabilium filiorum spirituales deplorat in-
teritum, & vix reperiantur, qui condoleant. Quæ om-
nia esse debent inexhausta materia incredibilis
doloris, menti Deum sincere amanti, & de eius
honore ac gloriâ sollicitæ.

Sed maximè hoc incumbit Pastoribus Ec-
clesiæ, contra quos id omittentes, acerbè inue-
ctus est Deus coram S. Catharinâ Senense: *Vbi*
est ingens & affectuosum desiderium circa meum hono-
rem, atque salutem animarum: vbi est ille dolor atque
cruciatu, quo salubriter affligi debes videndo lupum
infernalem auferentem atque deuorantem ouiculas
meas? Non adest. Quoniam in arcto corde tuo atque tui
similium, amor mei atque proximorum tuorum non
est, neque etiam capere potest in eo. Tu solummodo dili-
gisti te metipsum amore priuato atque sensitiuo, cum quo
venenas te metipsum & alios. Tu es ille demon infer-
nalis, qui deuoras eas cum inordinato amore. Aliud
non videtur appetere gula tua. Et idèd mimimè curas,
quamuis ille demon inuisibilis eas asportet. Tu ipse da-
mon visibilis effectus es instrumentum, vt ad inferna
descendant. Quos vestis atque pinguefacis de substan-
tiâ Ecclesiæ? Te metipsum & alios diabolicos viros vnâ
tecum, simul & animalia tua: videlicet pulchros equos,
ornatos, quos in stabulo tuo tenes, non ex necessitate,
sed ex curiositate propter inordinatas concupiscentias
tuas.

Portò præter peccata grauiâ quæ deploran-
da sunt, exemplo nostri P. Baltharis Alvarez, 76.
valdè dolendum est, quòd videamus multi a deò
vacua hominibus plateas verò ciuitatis a deò resertas. Ec-
tam paucos esse, qui accedant ad negotia suâ apud hunc
Dgminum peragenda, in Tribunali (SS. Eucharistia)

& Throno, quem habet in terra manentem: cum huius rei causa nobiscum manere voluerit.

72.
 *fitu Cant.
 Ezech.*

Quod si de alienis peccatis dolendum est, multo magis de propriis, vel certe non minus dolor haberi debet. Vnde S. Bern. allatis illis verbis Sancti Regis Ezechiae: *Recogitabo tibi omnes annos meos, in amaritudine animae meae; Oportebat, inquit, si fieri posset, reuiuere me, ut ita loquar, denuo, qui male vixi, sed quia hoc non possum, saltem recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animae meae, faciam recogitando, quod recuperando non possum.* Talis autem recogitatio peccatorum, intimo animi dolore condita, & corpus & animam peccatoris poenitentis pulchram reddit. Hoc mystice significatum ait S. Gregorius, per res turpissimas, anos & mures, arcæ appensas, ex auro factas: *Quia, inquit, dum commissa atterimus lugemus, in splendorem iustitiae membra deauramus. Membra deaurantur, cum corpus terrenum & carnosum concupiscentiarum seditate deforme, in splendorem commutatur aeterna vita: cum videlicet per sanctae conuersationis pulchritudinem radiat, quod in appetitum mundanae delectationis, peccatorum fetore sordebat. Quin imò ipsa peccata nostra defleta, quodammodo bene olent in oculis Dei. Vide, inquit S. Chrysostomus, quanta sit misericordia Saluatoris: peccata nostra mali odores sunt, putredo sunt, tamen si agamus poenitentiam propter peccata, si ploremus peccata nostra puritatem, vnguentum efficiuntur.*

1. Reg. 6.
 5.

Hoc ostendit P. Ludouicus de Ponte, Marinae de Escobar Virgini sanctissimae, post mortem apparens Anno 1626. 14. Februarij, cum haec dixit: *Vide misericordiam Dei, quod est culpa in se considerata, non possunt esse bona pro vlla re, tamen Dominus ex infinita sua caritate, occasione illarum, scilicet animabus facere tam magnum bonum. Hoc ipsa Marina (Anno 1633.) mortua Vallisoleti, in Processu Informatiuo pro Canonizatione P. Ludouici de Ponte facta, Authoritate Episcopi Vallisoleiani, coacta fuit, (et si inuita, praeter modestiam & humanitatem) iureiurando coram Notario Apostolico & testibus narrare. Merito ergo S. Dorotheus scriptum reliquit: *Non est possibile, absque cordis compunctione malitiam deserere, aut virtutis quidpiam omnino possidere.**

h. 6. in
 Mar.

73.
 *process.
 pro Ca-
 noniz.
 P. Lud. de
 Ponte.*

Non mirum itaque, quod S. Climacus tanti fecerit hunc dolorem, ut scriptum reliquerit, *Marentium, dolorem ac gementium; pluris estimari quam lacrymas, puto quod est Deus sic iudicet.* Cur? quia ut docet S. Thomas, per se loquendo & simpliciter, potior est dolor interior, quam exterior. Et talem dolorem, Deus Pater, coram S. Catharina Senensi appellauit, *ignitas atque cordiales lacrymas*, dixitque, non esse efficaciae minoris, *istum fratrum, ignitarum huiusmodi lacrymarum, quam sit ille lacrymarum oculorum, imò frequenter esse amplioris efficaciae, iuxta mensuram amoris.*

sectm. 1.

74.
 87. 7.

Frequens ergo recordatio peccatorum habenda est: *Si tu eius memor sis, inquit S. Chrysostomus: Deus non erit memor. Fecisti malum, memor es*

h. 2. in
 Psal. 10.
 h. 41. ad
 pop.

ut Dominus Deus tuus illud obliuiscatur. Et alio in loco: *Nihil ita corrigit peccatum, sicut perennis memoria; nihil ita segnem facit hominem ad malum.* Porro metuendum non est, ne recordatio peccatorum nostrorum, dolorque ob illa conceptus, nos maiore obruat, vitamque nobis iniucundam reddat. Quia, ut ait S. Ioannes Climacus, ipsam compunctionis vim considerans, stupeo, quoniam modo ea, quae luctus & mæror dicitur, gaudium intrinsecus & latitiam, veluti vel & sauum comesta, possideat. *Quid igitur ex hoc vobis inuitur? id profecto, quod proprie donum Dei huiusmodi compunctio pro confesso habeatur. Est tunc in anima iucunda voluptas, Deo latenter mæstos & contritos corde conso-lante. Luctus quippe certus fixusque, dolor est anime perita, praecursor beatissima tranquillitatis in plerisque, consumens omnem vitiorum siluam. Et simul replens eam admirabili iucunditate. Electi enim Dei, inquit S. Gregorius Papa, ut ad Deum perueniant, in firmitatis suae incessanter excessus deplorant: quia & inde refectionis intima dulcedinem sentiunt, vnde vni suauissimi amoris per lacrymas emittunt. Sedit de alienis peccatis dolor ac gemitus & lacrymae sunt causa spiritualis latitiae. Idem, inquit S. Basilus, & quia vltimo mærore se afficiunt ob peccata proximorum, haud per id latitiam exinaniunt suam, verius auctiorem eam & cumulationem reddunt, ut qui perfrui merentur Domini sui gaudio, ob lacrymas in gratiam fratris effusas. Apostolus igitur, ut cum stentibus & ipsi sileantur permittit: quod eiusmodi lacrymae sunt seminum quoddam, quibus aeternum illud gaudium increuit quotidie & cumulatur.*

75.

gr. 7. col.

4.

in Ps.

h. 4. de

grat. acti.

Rom. 12.

15.

76.

c. 66. dial.

Coll. 10.

cap. 9.

sen. in

Car.

79.

quod

magi

Magi-

Magistri Theologia mysticæ, & de se scribit S. Teretia, & id suis faciendum suadet. Et S. Catharina Senensis in orationibus suis in fine dialogorum positis, expressit, & B. Angela Fulginas, scriptum in Vita sua de se reliquit. Eo ergo modo, vti supra diximus, explicanda sunt verba Pimphij, iuxta monitum à Deo datum S. Catharinae Senensis.

77. *Secundò notandum est alterum monitum Dei Patris, ibidem eidem S. Catharinae datum: Insu- per admonet, ne homines acceptent, siue retineant in se, consideracionem solummodò peccatorum, siue in gene- rali, siue in particulari, siue consideratione atque me- moria sanguinis & magnitudinis diuine misericordie, ne inde veniant in confusioem. Quia si notitia sui, & consideratio peccatorum, non condiretur memoria san- guinis atque misericordie, permanerent homines in confusione sua, & cum ipsa simul & aduersario da- mone, qui sub colore contritionis & displicentia pecca- torum, eos adduxit in eam, vltimò pertingerent ad desperationem & eternam damnationem. Quocirca bene docuerat S. Diadochus: Nihilus dolor, ani- mam in desperationem & dissidentiam proicit. Quo- circa non tantum desperatio vitanda est, sed etiam minima tristitia, immò omnis mœror, cor constringens, pusillanimitatemque inducens, & defectum spei circa misericordiam Dei. abiice, monet S. Iohannes Climacus, abs te eum, qui in pro- fundissimo luctu ad te accedit, canem, Deumq; tibi inuolentem & immisericordem suggerit.*

78. *Tertio notandum est monitum S. Bernardi, tñ alius, tum Tromibus, præsertim scrupulosi ac timidis, valdè necessarium: Ad Dominum, inquit, iam conuersos, non nimis cruciet præteritorum conscien- tia delictorum: sed tantum humiliet vos, sicut & ip- sum, ego sum, inquit, minimus Apostolorum, qui non sum dignus vocari Apostolus, quia persecutus sum Ec- clesiam Dei. Ita & nos humiliemur sub potenti manu Dei & fiduciam habemus, quia & nos misericordiam consecuti sumus. Et alio in loco suadet: Suadeo vo- bis amici meus, reflectere interdum pedem à molestia & anxia recordatione viarum vestrarum, & euadere in iunera plamora serenoris memoria beneficiorum Dei, vt qui in vobis confundimus, ipsius intuitu respiretis. Epi quidem necessarius dolor de peccatis, sed non sit con- tinuus. Interpoletur latori recordatione diuine beni- gnitatis. Misceamus absinthio mel, vt salubris amari- tudo salutem dare tunc possit, cum immixto temperata dolore bibi poterit. Deinde sicut omnia alia ope- ra, dixi supra, offerenda esse in vnione merito- rum Christi, propter Deum purè amatum amore beneuolentia; ita & isti dolores moderati, de Christi Passione & morte, & de nostris ac alienis peccatis, propter idem motiuum Diuine Caritatis, in nobis excitari debent.*

79. *Quartò notanda est vilis reprehensio quo- rundam spiritualium virorum, facta à Gersono Cancellario Parisiensi, meritò perstringente quosdam sui temporis deuotulos, qui ambu- lantes in mirabilibus super se, ita suorū obli- uiscantur peccatorum, vt id solum tironibus & recens conuersis relinquerent, se autem S. Paulo adiungebant, quasi in tertium volentes celum ascendere, & nihil aliud crepabant, quàm Theologia mysticæ anagogias, Desiccationes, transformationes in Deum, raptus extrases, coniun- ctiones cum summo bono, absque interuentu medij, sub- mersiones in abyssali profundo diuinitatis, amores an- nibilantes, sic enim loquebantur, despicientes rerum diuinarum considerationem, per discursus pios & similitudines adiutam, à dæmone Rege superbiae, vel à proprio cerebro, temeritate & præsumptione pleno, decepti. Et vtinam etiam hoc nostrum seculum, hoc spiritu imbutis ca- reat.*

ut sciebantur peccatorum, vt id solum tironibus & recens conuersis relinquerent, se autem S. Paulo adiungebant, quasi in tertium volentes celum ascendere, & nihil aliud crepabant, quàm Theologia mysticæ anagogias, Desiccationes, transformationes in Deum, raptus extrases, coniun- ctiones cum summo bono, absque interuentu medij, sub- mersiones in abyssali profundo diuinitatis, amores an- nibilantes, sic enim loquebantur, despicientes rerum diuinarum considerationem, per discursus pios & similitudines adiutam, à dæmone Rege superbiae, vel à proprio cerebro, temeritate & præsumptione pleno, decepti. Et vtinam etiam hoc nostrum seculum, hoc spiritu imbutis ca- reat.

Porro pro solatio eorum, qui aliena peccata & sua desent, adiungam hoc loco doctrinam à Deo Patre traditam S. Catharinae Senensis: Hic est vltimus ille status, in quo consistit anima, beata si- mul & dolorosa. Beata quidem est, ex vnione quam in me fecit per sensum; amorem gustando diuinum. Dolo- rosa verò consistit ex offensionibus quas contra me fieri conspiciat que sum eterna bonitas, quam vidit & gustauit in cognitione sui atque mei. Nec impeditur ex hoc ille status vniuersus, qui magna dulcedinis lacrymas effundit, ex agnitione suimet in caritate proximi: vbi gemitum inuenit amoris ex diuina misericordia mea: & amaritudinem ex offensa proximorum, flendo cum flentibus, & gaudento cum gaudentibus. Hi namq; sunt viuentes in charitate, de quibus anima latatur, atten- dens à seruis meis exhiberi nomini meo gloriam & laudem. Et aliàs ei dixit: Pœna non affligens ex offen- sa tibi facta & detrimento proximi, fundatur in cha- ritate sincerissima, pinguefaciens animam. Itaque gaudet & in se latatur, quia signum est aperitè demonstra- tiuum esse me per gratiam singularem in anima.

Cum hoc dolore de peccatis alienis, coniun- genda est ardens oratio pro conuersione pec- catorum, & diu continuanda, vt profit, Quia de re infra agetur c. 10. n. 93.

CAPVT OCTAVVM.

De renouatione votorum.

Tertium genus affectuum esse potest, iterata, sed feruens, renouatio votorum Religioso- rum, vel aliorum, valdè Deo & Sanctis accepta. Quod ita intellexit diuinitus in quodam raptu Beata Maria Magdalena de Pazzis, vti scribitur in vita eius. Quoties renouantur promissiones facta Deo, sit quaedam renouatio vnionis cum Deo, & acquirit anima dilecta vnionem plus vel minus, secundum statum perfectionis, in quo reperitur, & secundum charitatem quam habet in se. Et hæc renouatio, facta ab anima interius, est solacium S. Trinitati; quoniam est renouatio complacentia interna, quam habet anima in se ipsa, & de se ipsa, cum tali oblatione facta Deo, reuo- cando semper primam delectationem prima oblationis, cum noua complacentia, & noua delectatione. Et Ma- ria